

BİLGİNLER VE ÇOCUKLUK ÇAĞLARI

Dr. Hikmet BİLİR

Bilginlerin hepsi çocuk yaşlarında üstün zekâlı görünmemiştir.

Üstün zekâlı çocukların yetenekli, oldukları alanda, çalışma ve ilerleme fırsatı buldukları zaman başarılı sonuç vermeleri doğal görülmektedir. Yalnız her üstün zekâlı çocuğun ileride bir bilgin olmadığını ve her bilginin de çocukluk yaşlarında deha belirtileri göstermediğini kabul etmek gerekir.

Tarihte ve çağımızda bu durumla ilgili pek çok örnek mevcuttur. Çocukluk yaşlarında zekâ, eğitim hususunda birçok güçlük gösteren ve adeta bir sorun yaratan birçok çocuk ileride sayılı bilginler arasına girmiştir.

Eğitimin başlangıcında parlak bir devir yaşamamış olan bazı ünlü bilginlerden örnekler verelim:

EDİSON

Sayısız ve çok önemli uygulamalı buluşları olan bu mucite ilkokul öğretmeni ahmak demiştir. Bu söz üzerine çok sinirlenen annesi onu okuldan almış ve kendi eğitime çalışmıştır. Edison bilgisini kendi okuduğu kitaplarla ilerletmiş ve araştırmacı gücünü sonuna kadar devam ettirmiştir.

PIERRE CURIE

Eşi Marie Curie ile birlikte, uzun ve çetin çalışmaları, insanlığa büyük yararı olan radiumu keşfetmiş bulunan bu Fransız bilim adamı, çocuklukta güç ve geç öğrenen bir durum gösterdiğinden ilk eğitim evde özel derslerle yapılmış, çocuk sonra gelişme göstermiş ve Sorbonne'a girmiştir.

EINSTEIN

Fizikte yeni bir çağ yaratmış olan bu bilgin, ilkokul yıllarında öğrenmede o kadar ağır idi ki kendisi hakkında geri zekâlı olabileceğini düşünenler bile bulunmuştu.

Bunlara karşı, ilk yaşlarda üstün zekâ belirtileri gösteren pek çok bilginde vardır. İşte bu dahilerden birkaç örnek:

İBN SİNA

Onuncu ve onbirinci yüzyıllarda yaşamış olan bu büyük Türk hekimi, daha on yaşında iken bütün kur'ani ezberlemiş ve çok genç yaşta da zamanının verebildiği bütün bilgileri de almıştı.

BOOLE

Bu ünlü İngiliz matematikçisi, henüz onaltı yaşında iken özel bir okulda matematik öğretmenliği yapmıştı.

MAXWELL

Ondokuzuncu yüzyılın bu ünlü matematikçi ve fizikçisi erken yaşlarda matematikte üstün bir başarı göstermiş ve onbeş yaşında orijinal bir tez Edinburgh Kraliyet Cemiyeti'ne vermişti. Bu çalışma o kadar güzel yapılmıştı ki bir çocuğun bu eseri meydana getirebilmesi büyük yankılar meydana getirmişti.

Bu karşılaştırmalar, üstün zekanın etkisini ve önemini belirtmekle beraber, konuyu iyi seçmenin, çalıştığı zaman konuya konsantre olmanın kendini diğer düşüncelerden izole etmenin, mantığın ve olanakların verdiği kuvvetle yılmadan çalışmanın, arada gerekli değerlendirmeler yapmanın, olumlu kadar olumsuz ihtimalleri de düşünmenin, çalışma kadar yerinde dinlenmeyi bilmenin de, yaratıcı güçteki büyük rolünü göstermektedir.

Dinlenmede meslek dışı meşgalenin (hobby) yararını yirmi yıl kadar evvel Genel Müdürlükte verdiğim bir Konferansta belirtmiştim. Bu konuşmada insana yaşama zevki sağlayan birçok canlı örnek vermiş ve meslek dışı bu amatörce çalışmaların bazen de meşhur şahaserleri yaratmış olduğunu belirtmiştim. Tarihte öyle kimseler vardır ki yalnız bu "hobby"lerinin yarattığı şahaserlerle tanınırlar, esas mesleklerini çok kimse bilmez. Buna örnek olarak Ahmet Vefik Paşa'nın "Moliere"den adapte piyeslerini söyleyebiliriz. Daha pek çok misal verilebilir. Son olarak iki tipik örnekle yetineceğim:

Çok meşgul bir bilgin olan Einstein, keman çalarak dinlenirdi. İlk atom bombası çalışmalarına katılmış olan ünlü teorik fizikçi "Feynman", davul çalarak yorgunluğunu gidermektedir, hatta bir çok üniversitede okutulan meşhur üç ciltlik "Lectures On Physics" adlı eserinin başında davul çalarken görülen bir resmi vardır.

Sonuç olarak şöyle diyebiliriz:

Çalışmaya, dinlenmeye, eğlenmeye ayrı ayrı değerlerini ve haklarını vermek, sağlık ve başarıda en büyük etken olabilir.